

Renata Nováková: Ženská otázka v sociokulturním životě Bulharska po roce 1990.

Bakalářská práce

Katedra historických věd Filosofické fakulty
Univerzity Pardubice, Pardubice 2010

Oponentský posudek

Bakalářská práce Renaty Novákové rozpracovává téma *Ženská otázka v sociokulturním životě Bulharska po roce 1990*. Gender studia jsou stále více populární v aktuálních směrech historického bádání. Metoda gender studií dává autorce možnost nahlédnout do sociokulturních poměrů v Bulharsku po pádu komunismu netradičním přístupem. Nesporným kladem práce je skutečnost, že autorka vstupuje na půdu v české historiografii dosud neprobádanou.

Struktura práce, kterou autorka zvolila, je dobrá; práce se skládá z úvodu, šesti základních kapitol a závěru. V úvodu autorka krátce formuluje cíle práce. V první, obecně pojaté kapitole autorka nastiňuje postavení žen od doby komunismu do současnosti. Kolegyně Nováková správně hledá kořeny současných tendencí v éře totalitního režimu, a proto ke konkrétním otázkám postavení žen přistupuje retrospektivním pohledem do doby komunismu. Autorka cituje bulharskou ústavu a další zákony, přijaté po eurointegraci Bulharska, které by měly zajistit rovnoprávnost žen, ale všimají si málo měnící se postavení bulharských žen ve společnosti. Kapitola *Život v rodině* popisuje tradiční role žen jako je role matky a manželky, což se v bulharské společnosti spojuje s patriarchálním modelem. Proměny v poměrech k sňatkům a rozvodům autorka vhodně ilustruje statistikami, které sahají až k začátku 20. století. Role matky souvisí také s porodností (kapitola 3.1). Zde se autorka dotýká jedné z nejnaléhavějších otázek bulharské společnosti – záporný přirozený přírůstek a nižší porodnost převážně v bulharské etnické skupině. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na profesní uplatnění a diskriminaci žen, analyzuje postavení žen v porovnání s muži, uvádí příklady vertikální a horizontální segregace. Práce uvádí výsledky z nejnovější studie (z r. 2009), věnované otázce prostituce. V kapitole se dále rozebírají problémy, se kterými se setkává podnikající žena, a otázka sexuálního obtěžování žen na pracovišti. V páté kapitole autorka popisuje historii a současnost nevládních ženských organizací, shrnuje jejich role a uvádí hlavní ženské organizace v Bulharsku. Poslední kapitola je věnována roli žen v politickém životě.

Z faktografického hlediska nemám k práci výhrady, neboť se domnívám, že autorka zvolené téma zpracovala zodpovědně, o čemž svědčí bohatý poznámkový aparát. Tato bakalářská práce je založena předně na literatuře, publikacích i internetových zdrojích vztahujících se ke zvolené problematice. Autorka uvádí nejzávažnější domácí i zahraniční literární prameny. Vzhledem k stále ještě nedostatečnému rozpracování ženské otázky v bulharské odborné literatuře je časté používání internetových zdrojů opodstatněné. V úvodu a závěru vyslovuje Renata Nováková domněnku, že situace v Bulharsku a České republice je porovnatelná. I když autorka často porovnává postavení žen s dalšími evropskými tendencemi, v práci chybí komparace s ženskou otázkou v České republice. Domnívám se, že bakalářská práce kolegyně Novákové je solidním východiskem k dalšímu komparativnímu výzkumu mezi dvěma postkomunistickými zeměmi. S formálním zpracováním, jazykovou a stylistickou úrovní jsem celkem spokojená.

Cílem bakalářské práce Renaty Novákové bylo popsat postavení bulharských žen po proměnách v roce 1990 ze sociokulturního hlediska. V každé kapitole se může čtenář seznámit

s pečlivým rozbořem ženské otázky po pádu komunistického režimu, což vřpovídá o pečlivě napsané práci.

Jsem přesvědčena o tom, že předložená práce splňuje všechny podmínky pro přijetí, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Pardubicích 18. 8. 2010

Mgr. Sevdalina Veleva

